

1766

Elementa calculi variationum

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "Elementa calculi variationum" (1766). *Euler Archive - All Works*. 296.
<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/296>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

E L E M E N T A

CALCVLI VARIATIONVM.

Auctore

L. E V L E R O.

Mox post inuenta calculi differentialis principia eiusmodi problemata tractari sunt coepta, quae plane singularem huius calculi applicationem requirebant. Cum enim munus calculi differentialis in hoc potissimum consistat, ut proposita functione quacunque quantitatis variabilis x eius incrementum inuestigetur, dum quantitas x suo differentiali dx crescere assumitur: translatione ad Geometriam facta in promptu erat inde linearum curuarum tangentes et ipsas curuaturas definire, quarum rerum inuestigatio immediate ex natura differentialium deriuatur. Aliter vero comparata est ratio eiusmodi problematum, quibus innumerabiles lineae curuae sub quapiam generali aequatione contentae proponuntur, a quibus arcus longitudine aequales, siue qui a graui descendente eodem tempore percurrantur, abscindi oporteat, ex quo posteriori genere problema curuarum synchronarum est natum. In his enim quaestionibus non tam id est spectandum, quantum incrementum cuiusque curuae applicata accipiat, dum abscissa suo differentiali augetur; quam, quantum siue tempus descensus per eundem varietur, si ipse arcus in alia curua capiatur. Talia problemata per differentia-

G 2

tionem

tionem parametrorum resolui dicuntur, quandoquidem variabilitas parametri omnes illas innumerabiles curvas propositas complectitur. Quo autem clarius perspiciatur principium, ex quo huiusmodi problematum solutio est petenda, proposita sit aequatio quaecunque inter abscissam x et applicatam y , quae insuper quantitatem constantem a parametrum vocandam contineat; quae quamdiu eundem valorem retinet, aequatio praebebit unam quandam lineam curvam, verum si ipsi a successive alii atque alii valores tribuantur, aliae continuo lineae curvae orientur. Quodsi iam quaestio circa arcus harum curvarum versetur, quoniam cuiusque curvae arcus per $\int \sqrt{dx^2 + dy^2}$ exprimitur, in qua integratione parameter a pro constanti assumitur; totum negotium huc redit, ut formulae integralis $\int \sqrt{dx^2 + dy^2}$ incrementum definiatur, quod accipit, dum in ea loco quantitatis a eadem suo incremento da aucta substituitur. Generatim igitur si loco arcus alia quaecunque expressio integralis $\int Z dx$ tractetur, quae integratio ex data inter x et y aequatione sit conficienda, parametro a pro constanti habita; quaeritur quantam variationem eadem expressio $\int Z dx$ iam integrata sit passura, si in aequatione inter x et y data parameter a elemento da augeatur. Eodem referendum est celebre illud trajectoriarum orthogonalium problema, in quo etiam infinitae lineae curvae sub data aequatione inter abscissam x , applicatam y , et parametrum variabilem a , contentae proponuntur, atque eiusmodi linea curva quaeritur, quae illas omnes ad angulos rectos traiciat. Ad quod problema soluendum applicata y ut functio ipsarum

ipsarum x et a spectari solet, ex cuius differentiatione talis forma $dy = p dx + q da$ emergere concipitur, tum vero peruenitur ad hanc aequationem differentialem: $dx(1 + pp) + pq da = 0$, siue ad hanc: $dx + p dy = 0$, ex qua cum illa coniuncta parametrum a eliminari oportet, ut eliciatur aequatio inter x et y , naturam curuae quaesitae exprimens. Quando quidem curuae secundae per aequationem algebraicam inter x et y dantur, res nullam habet difficultatem, cum inde valor ipsius y absolute per x et a definiri, indeque per differentiationem valores litterarum p et q assignari queant, unde aequatio differentialis inter duas tantum variables x et a obtinetur; verum si aequatio pro curuis secundis ipsa iam sit differentialis, parametrum a ut quantitatem constantem inuoluens; quae idcirco erit huius formae $dy = p dx$, seu $y = \int p dx$ ante omnia inuestigari oportet, cuius modi aequatio differentialis proditura esset, si praeter x etiam parameter a ut variabilis statuatur, ut inde quantitas q innotescat; quae inuestigatio saepe maxime fit difficilis, atque adeo vires Analyseos superare videtur. Etiam si autem ratio huius inuestigationis ex solis calculi differentialis principiis sit petenda, tamen in ipsa tractatione ingens statim cernitur discrimen; propterea quod, cum differentiatio ordinaria nulli difficultati soleat esse obnoxia, hic tota difficultas in inuentione differentialium ex variabilitate parametri oriundorum resideat, haecque ipsa inuentio singulares regulas requirat. Quam ob rem non praeter necessitatem partes Analyseos infinitorum multiplicari videbuntur, si inuestigationem huiusmodi differ-

rentialium , quae ex variabilitate parametri nascuntur , ad peculiarem calculum referamus , quem distinctionis causa *Calculus variationum* appellare liceat. Cuius necessitas adhuc clarius perspicietur , si perpendamus , eius vim multo latius patere , quam ad solam parametro- rum variabilitatem , qua etsi lineae curvae in infinitum multiplicantur , omnes tamen semper sub certo quodam genere , quod scilicet in data aequatione contineatur , comprehenduntur. Nostrum autem calculum variationum non solum ad huiusmodi genera curvarum determinata extendi conveniet , sed etiam ad omnes omnino curvas , quae quidem concipi queant , veluti si inter omnes plane curvas ea sit definienda , quae data quapiam maximi minime proprietate gaudeat. Atque huc referendum erit celebratissimum illud problema isoperimetricum latissimo sensu acceptum , prout id quidem in libro singulari pertractavi ; quem qui attente legerit , non dubitabit , quin huius generis investigationes calculi speciem prorsus singularem postulent , a consuetis Analyseos regulis non parum diuersam. Haec enim problemata ad talem quaestionem reducuntur , vt eiusmodi aequatio inter binas variables x et y determinetur , ex qua expressio quae- piam integralis $\int Z dx$, quomodocunque Z per x et y componatur , maximum siue minimum valorem consequatur. Ad hoc autem efficiendum necesse est , vt proposita huiusmodi formula $\int Z dx$ quacunque , quae quidem ex assumpta quavis relatione inter x et y determinatum valorem accipiat , in genere definiatur , quantam mutationem ea formula sit subitura , si ipsa relatio inter x et

et y infinite parum quomodocunque varietur; haecque quaestio iam infinities latius patet, quam superior, ubi tantum mutatio ex variatione parametri oriunda assignari debebat. Potest etiam loco simplicis formulae integralis $\int Z dx$ expressio quaecunque, utcunque ex x , y , harumque differentialibus atque formulis integralibus composita, considerari, quo longius haec tractatio extendatur; tum vero calculus variationum regulas suppetabit, mutationem huiusmodi expressionum definiendi, quae ob relationem variabilium x et y , utcunque infinite parum mutatam, ipsis inducitur. Methodus quidem in solutione problematum isoperimetricorum adhiberi solita iam eximia huius calculi specimina suggerit, quae autem cum sint ex alieno quasi fonte, Geometria scilicet, hausta, non ad constitutionem principiorum istius calculi desiderati referri possunt. Deinde vero etiam haec specimina ad scopum nimis particularem sunt adstricta, quam ut amplitudinem nostri calculi complecti possint. Quam ob rem constitui eius elementa ex primis Analyseos principiis repetere, eaque ita evolueri, ut non solum problematibus supra commemoratis facile et concinne soluendis inseruire possint, sed etiam novum quasi campum aperiant, sese ad plurima alia talium quaestionum genera extendentem, in quo Geometrae non sine insigni finium Analyseos promotione vires suas exercere queant.

Elemen-

Elementa Calculi Variationum.

Hypothesis 1.

1.

Detur inter variables binas x et y aequatio quaecunque, qua earum relatio mutua exprimatur, ita ut inde quicunque valor determinatus ipsi x tribuatur, valor quoque determinatus pro y definiatur.

Coroll. 1.

2. Proposita ergo aequatione inter binas variables x et y , singulis valoribus ipsius x , quicunque concipi possunt, determinati valores ipsius y respondebunt.

Coroll. 2.

3. Vi ergo istius aequationis propositae erit y certa quaedam functio ipsius x , et quemadmodum ipsi x respondet y , ita illius valori sequenti $x' = x + dx$, respondebit $y' = y + dy$, cuius differentia a praecedente y , differentiale nempe dy , per vulgares differentiandi regulas assignari poterit.

Coroll. 3.

4. Cum y sit functio ipsius x , etiam $\frac{dy}{dx}$ erit functio ipsius x , per relationem inter x et y datam assignabilis; ac si ponatur $\frac{dy}{dx} = p$, simili modo $\frac{dp}{dx}$ erit certa

certa functio ipsius x : ac si porro ponamus $\frac{dp}{dx} = q$, $\frac{dq}{dx} = r$, $\frac{dr}{dx} = s$ etc. etiam hae quantitates q, r, s etc. erunt certae functiones ipsius x itidem per relationem inter x et y datam assignabiles.

Coroll. 4.

5. Si deinde V sit expressio quomodocunque ex x et y conflata, ea quoque ope relationis inter x et y datae ita erit comparata, ut pro omnibus valoribus ipsius x valores determinatos adipiscatur. Ac si V' designet valorem sequentem, seu ipsi $x + dx$ conuenientem; erit $V' = V + dV$, siue $dV = V' - V$, secundum prima calculi differentialis principia.

Hypothesis 2.

6. Quaecunque proponatur relatio inter x et y , quia inde simul relatio differentialium dx et dy innotescit, ponam in sequentibus perpetuo:

$$\frac{dy}{dx} = p; \frac{dp}{dx} = q; \frac{dq}{dx} = r; \frac{dr}{dx} = s \text{ etc.}$$

eruntque p, q, r, s etc. perinde ac y , functiones ipsius x , per illam relationem datam assignabiles.

Coroll. 1.

7. Quemadmodum littera p relationem differentialium dx et dy continet, ita q complectetur relationem differentialium secundi gradus; r vero differentialium tertii gradus, s quarti gradus etc.

Coroll. 2.

8. Vicissim igitur etiam, si qua in expressione V differentialia, siue primi, siue secundi, siue altioris ordinis, insint, ea introducendis his quantitatibus p, q, r, s , etc. ex calculo tolli poterunt.

Axioma.

9. Si inter variables x et y alia relatio a proposita infinite parum discrepans constituatur, valores ipsius y , singulis valoribus ipsius x respondentes, ab iis, quos proposita relatio praebet, infinite parum discrepabunt.

Coroll. 1.

10. Cum huiusmodi relatio variata infinitis modis a relatione proposita discrepare possit, ita ut discrepantia sit infinite parua, euenire potest, ut vnus pluresue valores ipsius y , qui certis valoribus ipsius x respondent, nullam inde mutationem patiantur.

Coroll. 2.

11. Ista variatio relationis ita generalis concipi potest, ut inde omnes valores ipsius y mutationes quasunque patiantur, quo nullo modo a se inuicem pendent. Quo igitur haec tractatio latissime pateat, huiusmodi variationem relationis generalissime conceptam intelligi conueniet.

Hypothesis 3.

12. Si relatio inter x et y proposita parum mutetur, valorem ipsius y , qui inde ipsi x responder, per

per $y + \delta y$ designemus, ita ut δy variationem denotet, quam y ob variatam relationem patitur.

Coroll. 1.

13. Simili modo cum y' sit valor ipsi $x + dx$ vi relationis propositae respondens, eius valorem, qui eidem $x + dx$ vi relationis variatae convenit, per $y' + \delta y'$ exprimamus, ita ut $\delta y'$ variationem ipsius y' denotet, quae ex variatione relationis oritur.

Coroll. 2.

14. Cum igitur sit $y' = y + dy$, erit $\delta y' = \delta(y + dy) = \delta y + \delta dy$, et $\delta dy = \delta y' - \delta y$. Denotabit autem δdy variationem ipsius dy , ex variatione inter x et y propositae ortam.

Coroll. 3.

15. Quemadmodum autem y' statum sequentem ipsius y denotat, statu scilicet sequente ad $x + dx$ relato; ita $\delta y'$ statum sequentem ipsius δy denotat, ex quo $\delta y' - \delta y$ exprimet differentiale ipsius δy , quod est $d\delta y$. Cum ergo sit $\delta dy = \delta y' - \delta y$, erit $\delta dy = d\delta y$.

Coroll. 4.

16. Hinc ergo consequimur istam insignem proprietatem: quod variatio differentialis ipsius y aequalis sit differentiالي variationis ipsius y . Est enim δdy variatio ipsius dy , hoc est differentialis ipsius y , et $d\delta y$ est differentiale ipsius δy , hoc est variationis ipsius y .

H 2

Definitio.

Definitio 1.

17. Si V sit expressio utcumque ex x et y conflata, proposita quadam relatione inter x et y , eius variatio, quam per δV indicabo, est incrementum, quod quantitas V capit, si relatio inter x et y proposita infinite parum varietur.

Coroll. 1.

18. Probe ergo distingui oportet differentiale dV , et variatio δV ; differentiale enim denotat incrementum ipsius V , dum x suo elemento dx augetur, manente relatione inter x et y proposita; variatio autem denotat incrementum ipsius V , dum ipsa relatio variatur manente x .

Coroll. 2.

19. Cum per variationem relationis, inter x et y propositae, quantitas y incrementum capiat δy , manente x eadem; quomodocunque quantitas V ex x et y fuerit conflata, eius variatio reperietur, si loco y ubique scribatur $y + \delta y$, et a valore hinc pro V oriundo ipse valor V subtrahatur.

Coroll. 3.

20. Scilicet si in V ubique pro y scribatur $y + \delta y$, prodibit valor variatus ipsius V , qui est $V + \delta V$; ipsa autem variatio reperitur, si a valore variato $V + \delta V$ valor primitivus V subtrahatur.

Definitio.

Definitio 2.

21. Calculus variationum est methodus inveniendi variationes quantitatum vtcunque ex binis. variabilibus x et y conflatarum, quas patiuntur, si relatio inter x et y proposita infinite parum quomodocunque immutetur.

Coroll. 1.

22. Proposita ergo relatione inter x et y , si V denotet quantitatem quomodocunque ab x et y pendentem, hic calculus docet inuenire variationem ipsius V , seu valorem ipsius δV .

Coroll. 2.

23. Quia relationem inter x et y datam vtcunque immutari assumimus, vt y pro singulis valoribus ipsius x variationes quascunque, quae etiam a se inuicem non pendeant, accipiat, hic calculus latissime patet, atque ad quasvis conditiones variationum datas accommodari poterit.

Scholion 1.

24. Quo vsus huius calculi clarius perspici queat, exemplum afferamus. Proposita ergo sit haec relatio inter x et y :

$$aayy - bbxx = aabb$$

quae scribendo $b + db$ loco b infinite parum immutetur. Iam si proponatur quantitas quaequam ab x et y pendens, veluti $\int \frac{\sqrt{dx^2 + dy^2}}{y}$, huius variatio ex illa immutatione relationis oriunda ope istius calculi exhiberi

beri poterit; cum enim sit $y = \frac{b}{a} \sqrt{(aa - xx)}$ erit $\delta y = \frac{db}{da} \sqrt{(aa - xx)}$ quae est variatio ipsius y . Quemadmodum autem ex cognita variatione ipsius y quantitatum vtcunque ab y et x pendentium, ideoque etiam huius: $\int \frac{y(dx^2 + dy^2)}{\sqrt{y}}$, variationes inde natae determinari debeant, in hoc calculo est ostendendum; vnde patet, omnia, quae de variabilitate parametrorum passim sunt tradita, hic contineri. Deinde vero etiam quaestiones inuerti possunt, veluti si proposita huiusmodi formula $\int \frac{y(dx^2 + dy^2)}{\sqrt{y}}$ ea relatio inter x et y quaeratur, vnde variatio istius formulae datae prodeat magnitudinis, vel etiam nulla, quo posteriori casu relatio inuenta formulae propositae maximum minimumue valorem comparabit; atque huc referenda erunt omnia problemata, quae circa curvas maximi minimiue proprietate gaudentes adhuc sunt tractata.

Scholion 2.

25. Praecepta huius calculi ad diuersitatem rationis, qua formula quaequam proposita V a binis variabilibus x et y pendet, sunt accommodanda, quae diuersitas cum sit infinita, eam ad aliquot genera praecipua reuocari conueniet. Primum ergo genus complectatur eas formulas, quae ex ipsis quantitibus x et y earumque deriuatis $p = \frac{dy}{dx}$; $q = \frac{dp}{dx}$; $r = \frac{dq}{dx}$ etc. vtcunque sunt compositae, ita tamen, vt nullas formulas integrales inuoluant. Ad secundum genus refero eas formulas, quae integralia huiusmodi $\int Z dx$ contineant, ita tamen, vt ipsa

Ipsa formula Z ad primum genus pertineat. Tertium genus comprehendet eiusmodi formulas, in quibus non solum integralia $\int Z dx$ insunt, sed ubi quantitas Z ipsa insuper integralia inuoluit. Tandem sequetur quartum genus, in quo formula varianda V non absolute, sed demum per aequationem differentialem, vel primi, vel adeo altioris gradus, definitur, quod genus utique latissime patet, ac praecedentia omnia in se complectitur. Quod autem ad aequationem, qua relatio inter x et y exprimitur, attinet, etsi eam ut datam specto, tamen non definio, ne praecepta tradenda vilo modo limitentur.

Theorema 1.

26. Variatio differentialis cuiusvis quantitatis V aequalis est differentiali variationis eiusdem, seu est $\delta dV = d\delta V$.

Demonstratio.

Cum sit $dV = V' - V$ denotante V' valorem sequentem ipsius V , qui ipsi $x + dx$ conuenit, uti V ipsi x respondet, erit $\delta dV = \delta V' - \delta V$; verum $d\delta V$ exprimit differentiam inter δV eiusque valorem sequentem, qui est $\delta V'$, ita ut sit $d\delta V = \delta V' - \delta V$, vnde perspicuum est, esse $\delta dV = d\delta V$.

Coroll. 1.

27. Eodem modo, si loco V scribamus dV , patet esse $\delta ddV = d\delta dV$; sed $\delta dV = d\delta V$, vnde fit $d\delta dV = dd\delta V$, sicque aequales inter se erunt hae tres formae:

$$\delta ddV = d\delta dV = dd\delta V.$$

Coroll.

Coroll. 2.

28. Porro vero si et hic pro V scribamus dV , obtinebimus aequalitatem inter has quatuor formas:

$$\delta d d d V = d \delta d d V = d d \delta d V = d d d \delta V$$

tum vero inter has quinque:

$$\delta d^4 V = d \delta d^3 V = d^2 \delta d^2 V = d^3 \delta d V = d^4 \delta V.$$

Coroll. 3.

29. Si habeatur differentiale cuiuscunque ordinis ipsius V , nempe $d^n V$, cuius variatio sit inuestiganda, erit:

$$\delta d^n V = d^n \delta d^{n-m} V = d^n \delta V$$

aequatur scilicet differentiali ordinis n ipsius variationis δV . Hinc ergo reducitur variatio differentialium ad differentiationem variationis.

Problema 1.

30. Determinare variationes quantitatum p, q, r, s etc. rationem differentialium ipsarum x et y in se continentium.

Solutio.

Quia variatio non ad x pertinere censetur, erit $\delta x = 0$, et variatio ipsius y , nempe δy , tanquam cognita spectatur. Hinc cum sit $p = \frac{dy}{dx}$, erit $\delta p = \frac{\delta dy}{dx} = \frac{d\delta y}{dx}$. Deinde ob $q = \frac{dp}{dx}$ erit $\delta q = \frac{\delta dp}{dx} = \frac{d\delta p}{dx}$; sumto autem elemento dx constante, est $d\delta p = \frac{d^2 \delta y}{dx^2}$, hincque $\delta q = \frac{d^2 \delta y}{dx^2}$; et $d\delta q = \frac{d^3 \delta y}{dx^3}$. Porro autem cum sit $r = \frac{dq}{dx}$, erit $\delta r = \frac{\delta dq}{dx} = \frac{d\delta q}{dx}$, ideoque $\delta r = \frac{d^3 \delta y}{dx^3}$, unde variationes quanti-

quantitatum ex x et y derivatarum p, q, r, s , etc. ita se habebunt :

$$\delta p = \frac{d\delta y}{dx}; \delta q = \frac{d^2\delta y}{dx^2}; \delta r = \frac{d^3\delta y}{dx^3}; \delta s = \frac{d^4\delta y}{dx^4}; \text{ etc.}$$

si quidem elementum dx pro constante assumatur.

Coroll. 1.

31. Haec differentialia primi altiorumque graduum variationis δy determinantur per variationes valorum ipsius y , qui conveniunt sequentibus valoribus ipsius x , scilicet $x+dx$; $x+2dx$; $x+3dx$; etc. Si enim sequentes valores ipsius y ita exhibeantur: y' , y'' ; y''' , y'''' etc. eorumque variationes ita: $\delta y'$; $\delta y''$; $\delta y'''$; $\delta y''''$ ex natura differentialium novimus esse :

$$d\delta y = \delta y' - \delta y; dd\delta y = \delta y'' - 2\delta y' + \delta y; \\ d^2\delta y = \delta y''' - 3\delta y'' + 3\delta y' - \delta y \text{ etc.}$$

Coroll. 2.

32. Si ergo solus valor y variationem pateretur, sequentes vero y' , y'' , y''' nulli essent obnoxiae, ut esset $\delta y' = 0$, $\delta y'' = 0$, $\delta y''' = 0$ etc. foret $d\delta y = -\delta y$; $dd\delta y = +\delta y$; $d^2\delta y = -\delta y$; $d^3\delta y = +\delta y$ etc. ideoque :

$$\delta p = -\frac{\delta y}{dx}; \delta q = +\frac{\delta y}{dx^2}; \delta r = -\frac{\delta y}{dx^3}; \delta s = +\frac{\delta y}{dx^4} \text{ etc.}$$

Problema 2.

33. Si V fuerit quantitas quomodocunque ex variabilibus x et y earumque differentialibus cuiuscunque

Tom. X. Nou. Comm.

I

ordinis

ordinis conflata, seu si fuerit functio quaecunque quantitatum x, y, p, q, r, s etc. determinare eius variationem δV .

Solutio.

Differentietur more consueto haec functio V , prodeatque

$dV = Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + Sds + \text{etc.}$
quod differentiale nil aliud est, nisi incrementum quod functio V capit, si loco quantitatum x, y, p, q, r, s etc. substituantur istae $x+dx; y+dy; p+dp; q+dq; r+dr$ etc. Simili ergo modo si pro x, y, p, q, r, s etc. substituantur

$x+o; y+\delta y; p+\delta p, q+\delta q, r+\delta r, s+\delta s$ etc.

incrementum, quod inde functio V capit, erit eius variatio:

$$\delta V = N\delta y + P\delta p + Q\delta q + R\delta r + S\delta s + \text{etc.}$$

Quare, si pro $\delta p, \delta q, \delta r$ etc. valores supra inuenti scribantur, prodibit variatio quaesita:

$$\delta V = N\delta y + \frac{P d\delta y}{dx} + \frac{Q d d\delta y}{dx^2} + \frac{R d^2 \delta y}{dx^3} + \frac{S d^3 \delta y}{dx^4} \text{ etc.}$$

Theorema 2.

34. Proposita formula integrali quacunque $\int Zdx$ eius variatio aequalis est integrali variationis differentialis Zdx , seu erit $\delta \int Zdx = \int \delta Zdx$.

Demonstratio.

Cum $\int Zdx$ exprimat summam omnium Zdx , eius variatio $\delta \int Zdx$ comprehendet summam omnium
varia-

variationum ipsius Zdx , seu erit $\delta \int Zdx = \int \delta Zdx$.
 Quod etiam hoc modo distinctius ostendi potest: fit
 $\int Zdx = V$, ita vt definiri oporteat δV ; cum igitur
 fit $dV = Zdx$, erit $\delta dV = \delta Zdx = d\delta V$; unde sum-
 mis integralibus fiet $\delta V = \int \delta Zdx$.

Problema 3.

35. Proposita formula integrali $\int Zdx$, in qua
 Z quantitas quomodocunque ex ipsis x et y , earumque
 differentialibus cuiuscunque ordinis conflata, inuestigare
 eius variationem $\delta \int Zdx$.

Solutio.

Cum ergo Z sit functio ipsarum x, y, p, q, r, s etc.
 eius differentiale more consueto sumtum huiusmodi
 formam habebit:

$$dZ = Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + Sds \text{ etc.}$$

unde eiusdem quantitatis Z variatio erit:

$$\delta Z = N\delta y + \frac{P d\delta y}{dx} + \frac{Q dd\delta y}{dx^2} + \frac{R d^3\delta y}{dx^3} + \frac{S d^4\delta y}{dx^4} \text{ etc.}$$

Cum nunc sit $\delta \int Zdx = \int \delta Zdx$, erit:

$$\delta \int Zdx = \int N\delta y dx + \int P d\delta y + \int \frac{Q dd\delta y}{dx} + \int \frac{R d^3\delta y}{dx^3} + \text{etc.}$$

ne iam in vltiori reductione expressio δy turbet,
 ponamus tantisper $\delta y = \omega$, et reductiones ita se ha-
 bebunt:

$$\int P d\omega = P\omega - \int \omega dP$$

$$\int \frac{Q dd\omega}{dx} = \frac{Q d\omega}{dx} - \int \frac{dQ}{dx} d\omega = \frac{Q d\omega}{dx} - \frac{\omega dQ}{dx} + \int \frac{\omega ddQ}{dx}$$

$$\int \frac{R d^3\omega}{dx^2} = \frac{R dd\omega}{dx^2} - \frac{dR dd\omega}{dx^2} + \frac{\omega ddR}{dx^2} - \int \frac{\omega d^3R}{dx^3}$$

etc.

Colligantur omnes isti valores, et pro ω restituatur δy , sicque obtinebitur :

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx = & \int \delta y dx \left(N - \frac{dP}{dx} + \frac{ddQ}{dx^2} - \frac{d^3R}{dx^3} + \frac{d^4S}{dx^4} - \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left(P - \frac{dQ}{dx} + \frac{ddR}{dx^2} - \frac{d^3S}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d\delta y}{dx} \left(Q - \frac{dR}{dx} + \frac{ddS}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{dd\delta y}{dx^2} \left(R - \frac{dS}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d^3\delta y}{dx^3} (S - \text{etc.}) \end{aligned}$$

in qua expressione differentiale dx sumtum est constans.

Coroll. 1.

36. Constat ergo variatio formulae integralis $\int Z dx$ ex parte integrali $\int \delta y dx \left(N - \frac{dP}{dx} + \frac{ddQ}{dx^2} - \frac{d^3R}{dx^3} + \frac{d^4S}{dx^4} - \text{etc.} \right)$ et partibus absolutis, quae praeter ipsam variationem δy etiam eius differentialia $d\delta y$, $dd\delta y$, $d^3\delta y$ etc. complectuntur.

Coroll. 2.

37. Partem autem integram per reductiones adhibitas ita instruximus, ut tantum ipsam variationem δy complecteretur, ab eiusque differentialibus immunis exhiberetur, quae forma in applicatione calculi variationum maximam praestat utilitatem.

Problema 4.

38. Si in formula integrali $\int Z dx$, quantitas Z non solum litteras x et y cum relationibus differentialium p , q , r , s etc. sed etiam formulam integram $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$ vtcun-

utunque complectatur, in qua autem sit $\mathfrak{Z}$ functio ipsarum x, y, p, q, r, s etc. definire variationem formulae illius integralis $\int Z dx$.

Solutio.

Cum quantitas Z praeter quantitates x, y, p, q, r, s etc. etiam formulam integram $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$ involuat, spectari poterit tanquam functio quantitatum Π, x, y, p, q, r, s etc. unde si more solito differentietur, prodibit talis forma:

$dZ = L d\Pi + M dx + N dy + P dp + Q dq + R dr + S ds$ etc. unde colligitur variatio ipsius Z :

$$\delta Z = L \delta \Pi + N \delta y + P \delta p + Q \delta q + R \delta r + S \delta s + \text{etc.}$$

Cum deinde sit $\mathfrak{Z}$ functio ipsarum x, y, p, q, r, s etc. ponatur:

$$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{M} dx + \mathfrak{N} dy + \mathfrak{P} dp + \mathfrak{Q} dq + \mathfrak{R} dr + \mathfrak{S} ds + \text{etc.}$$

atque ex praecedente problemate erit $\delta \Pi$, seu

$$\begin{aligned} \delta \int \mathfrak{Z} dx = & \int \delta y dx \left(\mathfrak{N} - \frac{d\mathfrak{P}}{dx} + \frac{d^2\mathfrak{Q}}{dx^2} - \frac{d^3\mathfrak{R}}{dx^3} + \frac{d^4\mathfrak{S}}{dx^4} - \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left(\mathfrak{P} - \frac{d\mathfrak{Q}}{dx} + \frac{d^2\mathfrak{R}}{dx^2} - \frac{d^3\mathfrak{S}}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d\delta y}{dx} \left(\mathfrak{Q} - \frac{d\mathfrak{R}}{dx} + \frac{d^2\mathfrak{S}}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d^2\delta y}{dx^2} \left(\mathfrak{R} - \frac{d\mathfrak{S}}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d^3\delta y}{dx^3} (\mathfrak{S} - \text{etc.}) \end{aligned}$$

Vel sumatur potius prior forma:

$$\begin{aligned} \delta \int \mathfrak{Z} dx = & \int \mathfrak{N} \delta y dx + \int \mathfrak{P} d\delta y + \int \frac{\mathfrak{Q} d d \delta y}{dx} + \int \frac{\mathfrak{R} d^2 \delta y}{dx^2} \\ & + \int \frac{\mathfrak{S} d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.} \end{aligned}$$

eritque ob $\delta \Pi = \delta \int \mathfrak{Z} dx$:

$$\begin{aligned} \delta Z = & \int \mathfrak{N} \delta y dx + \int \mathfrak{P} d\delta y + \int \frac{\Omega d d \delta y}{dx} + \int \frac{\mathfrak{R} d^2 \delta y}{dx^2} \\ & + \int \frac{\mathfrak{S} d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.} \\ & + N \delta y + \frac{P d \delta y}{dx} + \frac{Q d d \delta y}{dx^2} + \frac{R d^2 \delta y}{dx^3} + \frac{S d^3 \delta y}{dx^4}. \end{aligned}$$

Cum igitur sit $\delta \int Z dx = \int \delta Z dx$, habebimus:

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx = & \int \mathfrak{L} dx \int \mathfrak{N} \delta y dx + \int \mathfrak{L} dx \int \mathfrak{P} d\delta y + \int \mathfrak{L} dx \int \frac{\Omega d d \delta y}{dx} \\ & + \int \mathfrak{L} dx \int \frac{\mathfrak{R} d^2 \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \\ & + \int N \delta y dx + \int P d\delta y + \int \frac{Q d d \delta y}{dx} + \int \frac{R d^2 \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \end{aligned}$$

Ponatur $\int \mathfrak{L} dx = W$, seu $\mathfrak{L} dx = dW$, et ob

$$\int \mathfrak{L} dx \int \mathfrak{N} \delta y dx = W \int \mathfrak{N} \delta y dx - \int \mathfrak{N} W \delta y dx$$

$$\int \mathfrak{L} dx \int \mathfrak{P} d\delta y = W \int \mathfrak{P} d\delta y - \int \mathfrak{P} W d\delta y$$

$$\int \mathfrak{L} dx \int \frac{\Omega d d \delta y}{dx} = W \int \frac{\Omega d d \delta y}{dx} - \int \frac{\Omega W d d \delta y}{dx}$$

obtinebimus:

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx = & W \int \mathfrak{N} \delta y dx + W \int \mathfrak{P} d\delta y + W \int \frac{\Omega d d \delta y}{dx} \\ & + W \int \frac{\mathfrak{R} d^2 \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \\ & + \int (N - \mathfrak{N} W) \delta y dx + \int (P - \mathfrak{P} W) d\delta y \\ & + \int (Q - \Omega W) \frac{d d \delta y}{dx} + \int (R - \mathfrak{R} W) \frac{d^2 \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \end{aligned}$$

Hae formulae eodem modo ut supra reductae dabunt:

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx = & W \int \delta y dx \left(\mathfrak{N} - \frac{d \mathfrak{P}}{dx} + \frac{d d \Omega}{dx^2} - \frac{d^2 \mathfrak{R}}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + W \delta y \left(\mathfrak{P} - \frac{d \Omega}{dx} + \frac{d d \mathfrak{R}}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{W d \delta y}{dx} \left(\Omega - \frac{d \mathfrak{R}}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{W d d \delta y}{dx^2} (\mathfrak{R} - \text{etc.}) \\ & + \int \delta y dx \left((N - \mathfrak{N} W) - \frac{d(P - \mathfrak{P} W)}{dx} + \frac{d d(Q - \Omega W)}{dx^2} - \frac{d^2(R - \mathfrak{R} W)}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left((P - \mathfrak{P} W) - \frac{d(Q - \Omega W)}{dx} - \frac{d d(R - \mathfrak{R} W)}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d \delta y}{dx} \left((Q - \Omega W) - \frac{d(R - \mathfrak{R} W)}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d d \delta y}{dx^2} ((R - \mathfrak{R} W) - \text{etc.}) \end{aligned}$$

Coroll.

Coroll. 1.

39. Quia reductiones adhibitae quouis casu facile expediri possunt, iis praetermissis variatio quaesita hoc modo succinetius exhibitur, posito $W = \int L dx$:

$$\delta \int Z dx = W \int dx (\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{\delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d\delta y}{dx^2} + \mathfrak{R} \frac{d^2 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}) \\ + \int dx ((N - \mathfrak{N} W) \delta y + (P - \mathfrak{P} W) \frac{d\delta y}{dx} + (Q - \mathfrak{Q} W) \frac{d^2 \delta y}{dx^2} \\ + (R - \mathfrak{R} W) \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Coroll. 2.

40. Ac si quantitas Z inuoluat insuper aliam formulam integram $\Pi' = \int \mathfrak{Z}' dx$, ut sit:

$$dZ = L d\Pi + L d\Pi' + M dx + N dy + P dp + Q dq + \text{etc.}$$

tum vero:

$$d\mathfrak{Z}' = \mathfrak{N}' dx + \mathfrak{N}' dy + \mathfrak{P}' dp + \mathfrak{Q}' dq + \mathfrak{R}' dr + \text{etc.}$$

Si ponatur $\int L dx = W$, $\int L' dx = W'$, insuperque ad abbreviandum:

$$N - \mathfrak{N} W - \mathfrak{N}' W' = (N); \quad P - \mathfrak{P} W - \mathfrak{P}' W' = (P)$$

$$Q - \mathfrak{Q} W - \mathfrak{Q}' W' = (Q); \quad R - \mathfrak{R} W - \mathfrak{R}' W' = (R) \text{ etc.}$$

erit variatio quaesita:

$$\delta \int Z dx = W \int dx (\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d\delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d^2 \delta y}{dx^2} + \mathfrak{R} \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}) \\ + W' \int dx (\mathfrak{N}' \delta y + \mathfrak{P}' \frac{d\delta y}{dx} + \mathfrak{Q}' \frac{d^2 \delta y}{dx^2} + \mathfrak{R}' \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}) \\ + \int dx ((N) \delta y + (P) \frac{d\delta y}{dx} + (Q) \frac{d^2 \delta y}{dx^2} + (R) \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Problema 5.

41. Si in formula $\int Z dx$ quantitas Z praeter litteras x, y, p, q, r etc. inuoluat formulam integram

lem $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, in qua quantitas $\mathfrak{Z}$ praeter litteras x, y, p, q, r etc. insuper complectatur formulam integralem $\pi = \int \mathfrak{z} dx$, vbi $\mathfrak{z}$ autem sit functio solarum litterarum x, y, p, q, r etc. inuenire variationem formulae $\int \mathfrak{Z} dx$.

Solutio.

Cum Z sit functio quantitatum x, y, p, q, r etc. et $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, eius differentiale more consueto sumtum erit huius formae :

$$dZ = L d\Pi + M dx + N dy + P dp + Q dq + R dr + \text{etc.}$$

ideoque eius variatio

$$\delta Z = L \delta \Pi + N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + R \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}$$

$$\text{vnde variatio quaesita erit } \delta \int \mathfrak{Z} dx = \int \delta Z dx =$$

$$\int L dx \delta \Pi + \int dx (N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + R \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

At cum sit $\mathfrak{Z}$ functio quantitatum x, y, p, q, r etc. et $\pi = \int \mathfrak{z} dx$, erit differentiando :

$$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{L} d\pi + \mathfrak{M} dx + \mathfrak{N} dy + \mathfrak{P} dp + \mathfrak{Q} dq + \mathfrak{R} dr + \text{etc.}$$

hincque variatio eius

$$\delta \mathfrak{Z} = \mathfrak{L} \delta \pi + \mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \mathfrak{R} \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}$$

quare cum sit $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, erit $\delta \Pi = \delta \int \mathfrak{Z} dx = \int \delta \mathfrak{Z} dx$, ac propterea :

$$\delta \Pi = \int \mathfrak{L} dx \delta \pi + \int dx (\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \mathfrak{R} \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

vnde reperitur :

$$\int L dx \delta \Pi = \int L dx \mathfrak{L} dx \delta \pi + \int L dx \int dx (\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.})$$

Supereft

Supereſt ergo vt definiamus $\delta \pi$, eſt autem $\pi = \int z dx$,
et quia z eſt functio litterarum x, y, p, q, r etc.
tantum, fiat differentiando:

$$dz = m dx + n dy + p dp + q dq + r dr + \text{etc.}$$

ex quo concluditur eius variatio:

$$\delta z = n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.}$$

tum vero, ob $\delta \pi = \delta \int z dx = \int \delta z dx$, erit:

$$\delta \pi = \int dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Quamobrem habebimus $\int L dx \int \mathcal{L} dx \delta \pi =$

$$\int L dx \int \mathcal{L} dx \int dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Vt iam hanc formulam a ſignis integralibus multiplica-
tis liberemus, ponamus $\int L dx = W$, eritque:

$$\int L dx \delta \pi = W \delta \pi - \int W d \delta \pi,$$

verum $d \delta \pi = \delta \mathcal{L} dx$, vnde $\int L dx \delta \pi = W \delta \pi - \int W \delta \mathcal{L} dx$
ideoque:

$$\int L dx \delta \pi = W \int \mathcal{L} dx \delta \pi + W \int dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.})$$

$$- \int \mathcal{L} W dx \delta \pi - \int W dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.})$$

ſit $\int \mathcal{L} dx = \mathfrak{B}$, erit $\int \mathcal{L} dx \delta \pi = \mathfrak{B} \delta \pi - \int \mathfrak{B} \delta \mathcal{L} dx$
hincque:

$$\int \mathcal{L} dx \delta \pi = \mathfrak{B} \int dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

$$- \int \mathfrak{B} dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Porro ponatur $\int \mathcal{L} W dx = \int W d \mathfrak{B} = \mathfrak{B}$, vt ſit:

$$\int \mathcal{L} W dx \delta \pi = \mathfrak{B} \int dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

$$- \int \mathfrak{B} dx (n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + r \frac{d^3 \delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Ex his omnibus colligetur variatio quaesita $\delta \int Z dx =$

$$\begin{aligned} & (W \mathfrak{B} - \mathfrak{B}) \int dx \left(n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ & - W \int \mathfrak{B} dx \left(n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ & + \int \mathfrak{B} dx \left(n \delta y + p \frac{d \delta y}{dx} + q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ & + W \int dx \left(N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ & - \int W dx \left(N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ & + \int dx \left(N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \end{aligned}$$

Coroll. 1.

42. Si quaeratur variatio formulae $\int Z dx$ a valore $x=0$ vsque ad valorem determinatum $x=a$, sumantur integralia $W = \int L dx$, $\mathfrak{B} = \int \mathfrak{L} dx$ et $\mathfrak{B} = \int W d\mathfrak{B}$, ita ut evanescant posito $x=0$, tum vero facto $x=a$ fiat $W=A$, $\mathfrak{B}=\mathfrak{A}$ et $\mathfrak{B}=\mathfrak{B}$, quos valores in formula inuenta loco litterarum W , $\mathfrak{B}$ et $\mathfrak{B}$, vbi extra signum integrale occurrunt, ponere licebit.

Coroll. 2.

43. Ponatur ergo ad abbreviandum :

$$\begin{aligned} N + (A - W) \mathfrak{N} + (A \mathfrak{A} - \mathfrak{B} - A \mathfrak{B} + \mathfrak{B}) n &= (N) \\ P + (A - W) \mathfrak{P} + (A \mathfrak{A} - \mathfrak{B} - A \mathfrak{B} + \mathfrak{B}) p &= (P) \\ Q + (A - W) \mathfrak{Q} + (A \mathfrak{A} - \mathfrak{B} - A \mathfrak{B} + \mathfrak{B}) q &= (Q) \\ R + (A - W) \mathfrak{R} + (A \mathfrak{A} - \mathfrak{B} - A \mathfrak{B} + \mathfrak{B}) r &= (R) \\ &\text{etc.} \end{aligned}$$

et variatio quaesita formula $\int Z dx$ vsque ad valorem determinatum $x=a$ erit :

$$\int dx \left((N) \delta y + (P) \frac{d \delta y}{dx} + (Q) \frac{d d \delta y}{dx^2} + (R) \frac{d d d \delta y}{dx^3} + \text{etc.} \right)$$

Coroll.

Coroll. 3.

44. Quodsi iam hic reductiones superiores adhibeantur, reperietur eadem variatio ita expressa :

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx = & \int dx \delta y \left((N) - \frac{d(P)}{dx} + \frac{dd(Q)}{dx^2} - \frac{d^2(R)}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left((P) - \frac{d(Q)}{dx} + \frac{dd(R)}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d\delta y}{dx} \left((Q) - \frac{d(R)}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{dd\delta y}{dx^2} \left((R) - \text{etc.} \right) \end{aligned}$$

Coroll. 4.

45. Cum sit $\mathfrak{B} = \int W d\mathfrak{B}$, erit $A\mathfrak{B} - \mathfrak{B} = \int (A-W)\mathfrak{B} dx$; quare si ponatur integrale $\int A-W\mathfrak{B} dx = X$, ita sumtum, ut evanescat, posito $x=0$, tum vero facto $x=a$, fiat $X=B$, ita ut sit :

$\int \mathfrak{B} dx = W$, et posito $x=a$, fiat $W=A$,
 $\int (A-W)\mathfrak{B} dx = X$, et posito $x=a$, fiat $X=B$
 Superiores valores Coroll. 2. exhibiti ita se habebunt :

$$\begin{aligned} N + (A-W)\mathfrak{N} + (B-X)n &= (N) \\ P + (A-W)\mathfrak{P} + (B-X)p &= (P) \\ Q + (A-W)\mathfrak{Q} + (B-X)q &= (Q) \\ R + (A-W)\mathfrak{R} + (B-X)r &= (R) \\ &\text{etc.} \end{aligned}$$

Problema 5.

46. Si in formula integrali $\Phi = \int Z dx$, quantitas Z praeter litteras x, y, p, q, r etc. etiam ipsam formulam integram Φ inuoluat, determinare eius variationem $\delta \Phi = \delta \int Z dx$.

K 2

Solutio.

Solutio.

Cum Z sit functio quantitatum x, y, p, q, r etc. insuperque ipsam formulam integram $\Phi = \int Z dx$ involuat, differentietur more solito ac prodeat

$$dZ = Ld\Phi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

Hinc igitur erit variatio ipsius Z scilicet:

$$\delta Z = L\delta\Phi + N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + R\frac{d^3\delta y}{dx^3} + \text{etc.}$$

ideoque ob $\delta\Phi = \delta\int Z dx = \int \delta Z dx$

$$\delta\Phi = \int Ldx\delta\Phi + \int dx(N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + R\frac{d^3\delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

Ponamus $\delta\Phi = z$, cum sit id ipsum quod quaeritur, et brevitatis gratia $\int dx(N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.}) = u$, ut habeatur $z = \int Lz dx + u$, et differentiando:

$$dz = Lz dx + du, \text{ eritque integrando}$$

$$z = e^{\int L dx} \int e^{-\int L dx} du,$$

statuatur brevitatis gratia $\int L dx = W$, et habebitur variatio quaesita:

$$\delta\int Z dx = e^W \int e^{-W} dx (N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.})$$

si desideretur variatio usque ad datum terminum $x=a$, fiatque tum $W=A$; ponatur ad abbreviandum:

$$e^{A-W}N = (N); e^{A-W}P = (P); e^{A-W}Q = (Q) \text{ etc.}$$

eritque reductionibus ut supra factis variatio:

$$\begin{aligned} \delta\int Z dx = & \int dx \delta y \left((N) - \frac{d(P)}{dx} + \frac{d^2(Q)}{dx^2} - \frac{d^3(R)}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left((P) - \frac{d(Q)}{dx} + \frac{d^2(R)}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d\delta y}{dx} \left((Q) - \frac{d(R)}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d^2\delta y}{dx^2} ((R) - \text{etc.}) \end{aligned}$$

Corol-

Corollarium.

47. Si ergo quantitas varianda Φ definiatur per hanc aequationem differentialem $d\Phi = Zdx$, in qua Z inuoluat vtcunque ipsam quantitatem Φ et insuper litteras x, y, p, q, r etc. eius variatio $\delta\Phi$ per hoc problema assignari poterit.

Problema 7.

48. Si in formula integrali $\Phi = \int Zdx$ quantitas Z praeter litteras x, y, p, q, r etc. non solum ipsam quantitatem Φ , sed insuper adhuc aliam formulam integram $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$ quomodocunque implicet, in qua autem quantitas $\mathfrak{Z}$ tantum per litteras x, y, p, q, r etc. detur; inuestigare variationem huius formulae $\delta\Phi = \delta \int Zdx = \int \delta Zdx$.

Solutio.

Cum Z sit functio quantitatum x, y, p, q, r etc. insuperque formularum $\Phi = \int Zdx$, et $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$, praebeat ea differentiando:

$dZ = Kd\Phi + Ld\Pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq +$ etc.
vnde eius variatio erit:

$$\delta Z = K\delta\Phi + L\delta\Pi + N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.}$$

Porro autem cum $\mathfrak{Z}$ sit functio litterarum x, y, p, q, r etc. tantum ponatur:

$$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{M}dx + \mathfrak{N}dy + \mathfrak{P}dp + \mathfrak{Q}dq + \mathfrak{R}dr + \text{etc.}$$

eritque ob $\delta\Pi = \int \delta\mathfrak{Z}dx$

$$\delta\Pi = \int dx (\mathfrak{N}\delta y + \mathfrak{P}\frac{d\delta y}{dx} + \mathfrak{Q}\frac{d^2\delta y}{dx^2} + \mathfrak{R}\frac{d^3\delta y}{dx^3} + \text{etc.})$$

K 3

Ponatur

Ponatur vt ante $\delta \Phi = z$ et $L \delta \Pi + N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} = u$; ob $\delta \Phi = \int \delta Z dx = z$ erit $\delta Z = \frac{dz}{dx}$ ideoque $\frac{dz}{dx} = Kz + u$; vnde oritur

$$z = e^{\int K dx} \int e^{-\int K dx} u dx = \delta \Phi$$

fit $\int K dx = V$, eritque

$$e^{-\int K dx} u dx = e^{-V} \int dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) + e^{-V} dx \left(N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right)$$

statuatur porro $\int e^{-V} L dx = W$, eritque integrando variatio quaesita:

$$\begin{aligned} \delta \Phi &= e^V W \int dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ &\quad - e^V \int W dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + e^V \int e^{-V} dx \left(N \delta y + P \frac{d \delta y}{dx} + Q \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \end{aligned}$$

Si variatio vsque ad datum terminum $x = a$ desideretur, ac posito $x = a$, fiat $V = A$ et $W = B$, tum statuatur breuitatis gratia:

$$\begin{aligned} e^{A-V} N + e^A (B-W) \mathfrak{N} &= (N) \\ e^{A-V} P + e^A (B-W) \mathfrak{P} &= (P) \\ e^{A-V} Q + e^A (B-W) \mathfrak{Q} &= (Q) \\ e^{A-V} R + e^A (B-W) \mathfrak{R} &= (R) \\ &\text{etc.} \end{aligned}$$

quo facto erit variatio formulae $\Phi = \int Z dx$ vsque ad terminum $x = a$ extensa:

$$\begin{aligned} \delta \Phi &= \int dx \delta y \left((N) - \frac{d(P)}{dx} + \frac{d d(Q)}{dx^2} - \frac{d^2(R)}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + \delta y \left((P) - \frac{d(Q)}{dx} + \frac{d d(R)}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ &\quad + \frac{d \delta y}{dx} \left((Q) - \frac{d(R)}{dx} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + \frac{d d \delta y}{dx^2} ((R) - \text{etc.}) \end{aligned}$$

Corol.

Corollarium.

49. Sic ergo variatio definitur quantitatis Φ per aequationem differentialem $d\Phi = Zdx$ datae, in qua Z non solum praeter litteras x, y, p, q, r etc. ipsam Φ , sed insuper formulam integralem $\int \mathfrak{Z}dx = \Pi$ vtcunque inuoluit, dummodo $\mathfrak{Z}$ per solas litteras x, y, p, q, r etc. determinetur.

Problema 8.

50. Si in formula integrali $\Phi = \int Zdx$ quantitas Z praeter litteras x, y, p, q, r etc. formulam integralem $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$ inuoluat, hic autem quantitas $\mathfrak{Z}$ praeter litteras x, y, p, q, r etc. ipsam formulam integralem $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$ contineat, definire variationem formulae propositae $\Phi = \int Zdx$.

Solutio

Cam Z sit functio quantitatum x, y, p, q, r etc. et ipsius $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$, eius differentiale erit huiusmodi: $dZ = Ld\Pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr +$ etc. hinc eius variatio erit

$\delta Z = L\delta\Pi + N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + R\frac{d^3\delta y}{dx^3} +$ etc. ex quo ob $\delta\Phi = \int \delta Z dx$ habebitur:

$\delta\Phi = \int L\delta x \delta\Pi + \int dx (N\delta y + P\frac{d\delta y}{dx} + Q\frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.})$
At quia $\mathfrak{Z}$ est functio ipsarum x, y, p, q, r etc. et $\Pi = \int \mathfrak{Z}dx$, sit eius differentiale:

$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{L}d\Pi + \mathfrak{M}dx + \mathfrak{N}dy + \mathfrak{P}dp + \mathfrak{Q}dq +$ etc. eritque

$\delta\mathfrak{Z} = \frac{d\delta\Pi}{dx} = \mathfrak{L}\delta\Pi + \mathfrak{N}\delta y + \mathfrak{P}\frac{d\delta y}{dx} + \mathfrak{Q}\frac{d^2\delta y}{dx^2} +$ etc.

Ponatur

Ponatur $\int \mathcal{L} dx = \mathfrak{B}$, eritque :

$$\delta \Pi = e^{\mathfrak{B}} \int e^{-\mathfrak{B}} dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right)$$

Fiat $\int e^{\mathfrak{B}} L dx = W$ et obtinebitur :

$$\begin{aligned} \delta \Phi &= W \int e^{-\mathfrak{B}} dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ &\quad - \int e^{-\mathfrak{B}} W dx \left(\mathfrak{N} \delta y + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + \int dx \left(\mathfrak{N} dy + \mathfrak{P} \frac{d \delta y}{dx} + \mathfrak{Q} \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.} \right) \end{aligned}$$

Si hanc variationem ad terminum $x=a$ vsque extendi oporteat, ac posito $x=a$ fiat $W=A$, vocetur brevitas gratia

$$\mathfrak{N} + e^{-\mathfrak{B}} (A - W) \mathfrak{N} = (\mathfrak{N})$$

$$\mathfrak{P} + e^{-\mathfrak{B}} (A - W) \mathfrak{P} = (\mathfrak{P})$$

$$\mathfrak{Q} + e^{-\mathfrak{B}} (A - W) \mathfrak{Q} = (\mathfrak{Q})$$

etc.

eritque reductiones supra expositas introducendo variatio formulae integralis $\Phi = \int Z dx$ ad terminum $x=a$ extensa :

$$\begin{aligned} \delta \int Z dx &= \int dx \delta y \left((\mathfrak{N}) - \frac{d(\mathfrak{P})}{dx} + \frac{d d(\mathfrak{Q})}{dx^2} - \frac{d^3(\mathfrak{R})}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + \delta y \left((\mathfrak{P}) - \frac{d(\mathfrak{Q})}{dx} + \frac{d d(\mathfrak{R})}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ &\quad + \frac{d \delta y}{dx} \left((\mathfrak{Q}) - \frac{d(\mathfrak{R})}{dx} + \text{etc.} \right) \\ &\quad + \frac{d d \delta y}{dx^2} ((\mathfrak{R}) - \text{etc.}) \end{aligned}$$

Scholion.

51. Vfus huius problematis cernitur in descensu corporum super lineis curvis in medio quocunque resistente, dum corpora a viribus quibuscunque sollicitantur, si variationem temporis descensus definire velimus, dum curva quomodocunque variatur. Denotet hoc casu

casu Φ tempus descensus per arcum, qui abscissae x respondeat, sitque applicata $=y$, et Π altitudo celeritati acquisitae debita; ac tempus descensus erit $\Phi = \int \frac{dx \sqrt{(1+pp)}}{\sqrt{\Pi}}$, posito $dy = p dx$, ut $dx \sqrt{(1+pp)}$ elementum arcus designet. Verum ex sollicitationibus erit:

$$d\Pi = X dx + Y dy - V \sqrt{(dx^2 + dy^2)}$$

vbi X et Y significant functiones ipsarum x et y , et V functionem ipsius Π , cui resistentia est proportionalis. Erit ergo ob $dy = p dx$

$$\Pi = \int (X + Yp - V \sqrt{(1+pp)}) dx$$

ideoque $\mathfrak{Z} = X + Yp - V \sqrt{(1+pp)}$, existente $Z = \frac{\sqrt{(1+pp)}}{\sqrt{\Pi}}$.

Corollarium.

52. Si ad similitudinem valorum (N) , (P) , (Q) ponatur:

$$M + e^{-\mathfrak{M}}(A - W)\mathfrak{M} = (M)$$

erit $(M)dx + (N)dy + (P)dp + (Q)dq + (R)dr + \text{etc.}$ differentiale verum huius formulae:

$$Z + e^{-\mathfrak{M}}(A - W)\mathfrak{Z}.$$

Conclusio.

53. Quaecunque ergo formula integralis $\Phi = \int Z dx$ proponatur, cuius variationem inuestigare oporteat, eius

Tom. X. Nou. Comm.

L

variatio,

variatio, vsque ad terminum $x=a$ extensa, semper exprimeretur hoc modo :

$$\begin{aligned} \delta \Phi = & \int dx \delta y \left((N) - \frac{d(P)}{dx} + \frac{d d(Q)}{dx^2} - \frac{d^2(R)}{dx^3} + \frac{d^3(S)}{dx^4} - \text{etc.} \right) \\ & + \delta y \left((P) - \frac{d(Q)}{dx} + \frac{d d(R)}{dx^2} - \frac{d^2(S)}{dx^3} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d \delta y}{dx} \left((Q) - \frac{d(R)}{dx} + \frac{d d(S)}{dx^2} - \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d d \delta y}{dx^2} \left((R) - \frac{d(S)}{dx} + \text{etc.} \right) \\ & + \frac{d^2 \delta y}{dx^3} \left((S) - \text{etc.} \right) \end{aligned}$$

sumto elemento dx constante. Quemadmodum autem litterae (N), (P), (Q), (R), (S) etc. se habeant, id quouis casu patebit.

C a s u s I.

54. Si $dZ = Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + Sds$ etc.
erit

$$(N) = N; (P) = P; (Q) = Q; (R) = R; (S) = S \text{ etc.}$$

C a s u s II.

55. Si $dZ = Ld\Pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$

existente $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, et

$$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{M}dx + \mathfrak{N}dy + \mathfrak{P}dp + \mathfrak{Q}dq + \mathfrak{R}dr + \text{etc.}$$

fit $\int Ldx = W$, ac posito $x=a$, fiat $W=A$, quo facto erit:

$$\begin{aligned} (N) &= N + (A-W)\mathfrak{N}; & (P) &= P + (A-W)\mathfrak{P} \\ (Q) &= Q + (A-W)\mathfrak{Q}; & (R) &= R + (A-W)\mathfrak{R} \\ (S) &= S + (A-W)\mathfrak{S}; & &\text{etc.} \end{aligned}$$

Casus

Casus III.

56. Si fuerit

$$dZ = Ld\Pi + L'd\Pi' + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

existente $\Pi = \int Z dx$ et $\Pi' = \int Z' dx$, tum vero :

$$dZ = M dx + N dy + P dp + Q dq + R dr + \text{etc.}$$

$$dZ' = M' dx + N' dy + P' dp + Q' dq + R' dr + \text{etc.}$$

ponatur $\int L dx = W$, et $\int L' dx = W'$, ac facto $x = a$, fiat

$$W = A \text{ et } W' = A'$$

quo facto erit :

$$(N) = N + (A - W)N + (A' - W')N'$$

$$(P) = P + (A - W)P + (A' - W')P'$$

$$(Q) = Q + (A - W)Q + (A' - W')Q'$$

$$(R) = R + (A - W)R + (A' - W')R'$$

etc.

Casus IV.

57. Si Z contineat formulam integralem $\Pi = \int Z dx$,

vt sit :

$$dZ = Ld\Pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

quantitas Z vero formulam integralem $\pi = \int z dx$, vt sit :

$$dZ = Ld\pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

at z nullum porro integrale inuoluat, ita vt sit :

$$dz = m dx + n dy + p dp + q dq + r dr + \text{etc.}$$

Ponatur $\int L dx = W$, et posito $x = a$, fiat $W = A'$;

L 2

tum

tum vero ponatur $\int (A-W) \mathfrak{L} dx = \mathfrak{W}$, casuque $x=a$ fiat $\mathfrak{W} = \mathfrak{U}$, quo facto erit :

$$(N) = N + (A-W)\mathfrak{N} + (\mathfrak{U}-\mathfrak{W})\mathfrak{n}$$

$$(P) = P + (A-W)\mathfrak{P} + (\mathfrak{U}-\mathfrak{W})\mathfrak{p}$$

$$(Q) = Q + (A-W)\mathfrak{Q} + (\mathfrak{U}-\mathfrak{W})\mathfrak{q}$$

$$(R) = R + (A-W)\mathfrak{R} + (\mathfrak{U}-\mathfrak{W})\mathfrak{r}$$

etc.

Casus V.

58. Si Z contineat ipsam formulam $\Phi = \int Z dx$, ut sit :

$$dZ = Kd\Phi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

ponatur $\int Kdx = V$, et facto $x=a$, sit $V=C$, erit :

$$(N) = e^{C-V}N; (P) = e^{C-V}P; (Q) = e^{C-V}Q; (R) = e^{C-V}R \text{ etc.}$$

Casus VI.

59. Si Z praeter formulam $\Phi = \int Z dx$ contineat aliam formulam integralem $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, sitque :

$$dZ = Kd\Phi + Ld\Pi + Mdx + Ndy + Pdp + Qdq + Rdr + \text{etc.}$$

tum vero $\mathfrak{Z}$ nullam formulam integralem inuoluat :

$$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{M}dx + \mathfrak{N}dy + \mathfrak{P}dp + \mathfrak{Q}dq + \mathfrak{R}dr + \text{etc.}$$

sit $\int Kdx = V$, et posito $x=a$, fiat $V=C$. Deinde

sit $\int e^{C-V}Ldx = W$, et posito $x=a$, fiat $W=A$,

eritque :

$$(N) = e^{C-V}N + (A-W)\mathfrak{N}$$

$$(P) = e^{C-V}P + (A-W)\mathfrak{P}$$

$$(Q) = e^{C-V}Q + (A-W)\mathfrak{Q}$$

$$(R) = e^{C-V}R + (A-W)\mathfrak{R}$$

etc.

Casus

Cafus VII.

60. Si Z contineat formulam $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$, vt fit:
 $dZ = L d\Pi + M dx + N dy + P dp + Q dq + R dr + \text{etc.}$
 tum vero $\mathfrak{Z}$ denuo eandem formulam $\Pi = \int \mathfrak{Z} dx$ involuat, vt fit:

$d\mathfrak{Z} = \mathfrak{L} d\Pi + \mathfrak{M} dx + \mathfrak{N} dy + \mathfrak{P} dp + \mathfrak{Q} dq + \mathfrak{R} dr + \text{etc.}$
 Ponatur $\int \mathfrak{L} dx = \mathfrak{W}$, et posito $x = a$, fiat $\mathfrak{W} = \mathfrak{A}$;
 deinde ponatur $\int e^{-\mathfrak{W} + \mathfrak{W}} L dx = W$, et posito $x = a$, fiat $W = A$, eritque

$$\begin{aligned} (N) &= N + e^{\mathfrak{A} - \mathfrak{W}} (A - W) \mathfrak{N} \\ (P) &= P + e^{\mathfrak{A} - \mathfrak{W}} (A - W) \mathfrak{P} \\ (Q) &= Q + e^{\mathfrak{A} - \mathfrak{W}} (A - W) \mathfrak{Q} \\ (R) &= R + e^{\mathfrak{A} - \mathfrak{W}} (A - W) \mathfrak{R} \end{aligned}$$

etc.

61. Simili modo hanc inuestigationem ad alias formulas complicatas extendere licet, verum cum tales vix vniquam occurrere soleant, labor superfluus foret. Cum igitur formularum integralium tam simpliciorum, quam magis compositarum, variationes definire docuerim, calculus variationum fere penitus absolutus videtur; quomodocunque enim quantitas varianda fuerit, tam ex formulis absolutis, quam integralibus, conflata, ope differentiationis ordinariae eius variatio reperiri poterit. Veluti si quantitas varianda U contineat formulas integrales quascunque:

$$\Phi = \int Z dx; \Phi' = \int Z' dx; \Phi'' = \int Z'' dx \text{ etc.}$$

differentietur ea more solito, prodeatque:

$$\delta U = K d\Phi + K' d\Phi' + K'' d\Phi'' \text{ etc.}$$

L 3

tum

tum evidens est, fore eius variationem:

$$\delta U = K \delta \Phi + K' \delta \Phi' + K'' \delta \Phi'' \text{ etc.}$$

at variationes $\delta \Phi$, $\delta \Phi'$, $\delta \Phi''$ etc. per praecepta modo exposita assignabuntur. Simul vero patet, variationem δU semper huiusmodi forma expressum iri, ut sit:

$$\delta V = \int (A) dx \delta y + (B) \delta y + (C) \frac{d\delta y}{dx} + (D) \frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.}$$

vbi (A), (B), (C), etc. sunt functiones ex regulis supra traditis inveniendae. Istius autem calculi variationum usum in solutione celeberrimi problematis isoperimetrici, latissima significatione accepti, breuiter indicari conueniet.

Applicatio Calculi variationum ad solutionem problematis isoperimetrici latissima significatione accepti.

62. Problema primum huc spectans ita enunciari potest, ut inter omnes curuas super eadem data basi $x = a$ extruendas, ea definiatur, pro qua formula quaequam U maximum minimumue valorem obtineat. Etsi enim enuntiatio problematis curuas tantum eiusdem longitudinis complectitur, tamen haec conditio commode, ut eius ambitus latius pateat, omittitur, neque etiam commemoratione vnicae formulae U , cuius valor maximus minimusue euadere debet, eius vis restringi est censenda; postquam in genere demonstraui: si inter omnes curuas super eadem basi $x = a$ extruendas, pro quibus formula V eundem nanciscatur valorem, defini

niri debeat ea, in qua valor formulae U maximus eua-
dat minimusue; quaestionem huc reduci, vt inter
omnes plane curuas, super basi $x=a$ extruendas, ea
definiatur, pro qua haec formula composita $\alpha V + \beta U$
consequatur maximum minimum ve valorem. Interim
tamen et huius reductionis ratio ex ipsis calculi varia-
tionum principiis dilucide explicari potest.

63. Quaestio autem haec a consideratione linea-
rum curuarum remota hoc modo proponi potest:

*Proposita formula quacunque U definire eam relatio-
nem inter binas variabiles x et y , per quam si
valor ipsius U determinetur, atque a valore $x=0$
vsque ad valorem $x=a$ extendatur, is proditurus
sit siue maximus siue minimus.*

Specitemus ergo relationem inter x et y tanquam
iam inuentam, ita vt inde oriatur valor ipsius U maxi-
mus vel minimus; atque manifestum est, si relatio
inter x et y infinite parum immutetur, nullam inde
mutationem in valore ipsius U nasci debere; seu quod
eodem redit variationem ipsius U seu δU nihilo ae-
qualem esse oportere; sicque aequatio $\delta U=0$ relatio-
nem quaesitam inter x et y complectetur.

64. Variationem autem δU inde definire docui-
mus, quod pro quouis valore ipsius x valorem ipsius y ,
qui ipsi vi relationis quaesitae competeret, particula
quapiam δy augeri assumimus. Cum igitur relatio
quaesita inter omnes plane possibiles hac prerogatiua
gaudere debeat, variatio δU semper esse debet nihilo
aequalis, quomocunque singuli valores ipsius y tali-
bus

bus particulis δy augeantur; et quomodocunque haec augmenta fuerint comparata, quoniam prorsus sunt arbitraria, neque villo modo a se inuicem pendentia. Neque etiam opus est, vt omnibus valoribus ipsius y huiusmodi variationes tribuantur, sed siue vnicus quispiam, siue duo, siue quocunque pro lubitu varientur, semper aequae necesse est, vt variatio, quae inde in totum valorem ipsius U , quatenus is a termino $x=0$ vsque ad terminum $x=a$ extenditur, redundat, in nihilum abeat.

65. Ex iis autem, quae supra sunt tradita, manifestum est, variationem ipsius U semper hoc modo exprimi, vt sit;

$$\delta U = \int (A) dx \delta y + (B) \delta y + (C) \frac{d\delta y}{dx} + (D) \frac{d^2\delta y}{dx^2} \text{ etc.}$$

cuius formae singulas partes seorsim considerari conuenit. At praeter primum membrum integrale reliquae partes $(B) \delta y$, $(C) \frac{d\delta y}{dx}$ etc. tantum a variatione ultimi valoris y , qui valori $x=a$ conuenit, pendent, neque rationem variationis praecedentium implicant; vt enim tota variatio ipsius U obtineatur, in expressione inuenta ubique statui debet $x=a$, quod in singulis partibus praeter primam actu fieri potest, sicque in iis δy denotabit variationem, quae soli ultimo valori ipsius y tribuitur, et quae omnino est arbitraria, neque a praecedentibus pendet. Vnde perspicuum est, nisi membrum integrale adesset, ex reliquis partibus nihil plane pro relatione inter x et y concludi posse.

66. Verum membrum integrale $\int (A) dx \delta y$ etiam variationes, quae omnibus praecedentibus valoribus ipsius y tribuuntur

tribuuntur inuoluit, dum continet summam omnium elementorum $(A)dx\delta y$ ex variatione singulorum valorum y oriundorum. Ita si vnicus eius valor ipsi x quasi determinatum valorem haberet, inspectato respondens varietur, seu particula δy augeatur, membrum illud integrale tantum esset $= (A)dx\delta y$, nihilque summamandum haberetur; sin autem insuper sequens valor y' ipsi $x + dx$ respondens, particula $\delta y'$ augeatur, posteaque $x + dx$, loco x functio (A) abeat in $(A)'$ membrum integrale constabit his duabus partibus:

$$(A)dx\delta y + (A)'dx\delta y'$$

Simili modo si tres pluresue valores successivi y, y', y'', y''', y^{IV} etc. particulis $\delta y, \delta y', \delta y'', \delta y'''$ etc. augeantur, membrum integrale aequualebit huic expressioni:

$$(A)dx\delta y + (A)'dx\delta y' + (A)''dx\delta y'' + (A)'''dx\delta y''' + \text{etc.}$$

quae series tam retrorsum vsque ad terminum $x=0$, quam antrosum vsque ad terminum $x=a$, continuata concipi potest.

67. Etsi igitur variatio δU ad terminum determinatum $x=a$ adstringitur, tamen ob membrum integrale omnes variationes intermedias complectitur; unde si pro reliquis partibus absolutis, quae tantum ad terminum vltimum $x=a$ referuntur, breuitatis gratia scribamus I , variatio δU ita erit expressa, vt sit:

$$\delta U = (A)dx\delta y + (A)'dx\delta y' + (A)''dx\delta y'' + (A)'''dx\delta y''' + \text{etc.} + I$$

quae, vt problemati satisfiat, nihilo aequari debet. Cum autem variationes $\delta y, \delta y', \delta y''$ etc. non a se

inuicem pendeant, sed singulae mere sint arbitrariae, illa annihilatio locum habere nequit, nisi singulae partes sigillatim euanescant; ex quo necesse est, ut sit:

$$(A) = 0, (A)' = 0, (A)'' = 0, (A)''' = 0, \text{ etc.}$$

quae aequationum omnes in hac una indefinita $(A) = 0$ continentur, seu quicunque valor ipsi x tribuatur, perpetuo esse oportet $(A) = 0$, hacque aequatione relatio quaesita inter x et y continetur.

68. En igitur solutionem facilem problematis propositi, quo ea relatio inter x et y requiritur, ex qua pro formula praescripta U , postquam eius valor a termino $x = 0$ vsque ad $x = a$ fuerit extensus, maximus minimusue valor resultet. Quaeratur scilicet variatio formulae U pariter a termino $x = 0$ vsque ad $x = a$ extensa, quae per praecepta supra tradita huiusmodi formam habere debet:

$\delta U = f(A) dx \delta y + (B) \delta y + (C) \frac{d \delta y}{dx} + (D) \frac{d d \delta y}{dx^2} + \text{etc.}$
hincque ex solo membro integrali $\int (A) dx \delta y$ relatio inter x et y quaesita ita definietur, ut sit $(A) = 0$, reliquae autem partes, quia ultimum tantum valorem ipsius y afficiunt, nihil conferunt ad relationem indefinitam inter x et y , quae desideratur.

69. Ista tamen partes posteriores relationi inventae magis determinandae inferuire possunt; eatenus enim tantum huiusmodi partes accedunt, quatenus in membro integrali $\int (A) dx \delta y$ functio (A) differentialium rationem $\frac{dy}{dx} = p$, vel etiam rationes differentialium superiorum, nempe $q = \frac{dp}{dx}$; $r = \frac{dq}{dx}$ etc. inuoluit. Quando autem hoc usu venit, aequatio $(A) = 0$ erit differentia-

rentialis vel primi vel etiam altioris gradus; sicque relatio quaesita inter x et y post vnam pluresue demum integrationes reperitur. Cum autem quaelibet integratio quantitatem constantem arbitrariam inuehat, hoc modo ad aequationem finitam vagam peruenietur, atque nunc noua quaestio existet, quomodo has constantes arbitrarías determinari oporteat, vt valor ipsius U omnium maximus minimusue prodeat. Cum enim quaelibet illarum constantium determinatio iam per se maximi minimiue proprietate sit praedita, hic porro vel maximum maximorum vel minimum minimorum inuestigandum relinquitur.

70. Ad hoc igitur nouum problema accessorium resoluendum partes illae a signo integrali immunes adhiberi poterunt. Constantes scilicet per integrationes inuectas ita determinari conueniet, vt posito $x=a$ coefficientes ipsarum δy , $\frac{d\delta y}{dx}$, $\frac{dd\delta y}{dx^2}$ etc. singuli seorsim euanescent, siue vt hoc casu satisfiat his conditionibus:

$$(B)=0; (C)=0; (D)=0 \text{ etc.}$$

Deinde quia ambos terminos $x=0$, et $x=a$, inter se permutare licet, etiam, posito $x=0$, efficiendum erit, vt fiat $(B)=0$, $(C)=0$, $(D)=0$ etc. Etsi enim partes, quae hoc exigant, in nostra expressione non continentur, tamen eae in membro integrali contineri sunt censendae.

71. Ex iisdem principiis etiam problemata, quae ad methodum relatiuam retuli, solui possunt; haec autem problemata ita generaliter enunciare licet:

M 2

Inter

Inter omnes relationes, quibus y per x definitur, quae hac communi gaudent proprietate, ut pro formula U posito $x=a$ eundem valorem exhibeant, determinare eam relationem, ex qua formula U , siquidem a termino $x=0$ usque ad terminum $x=a$ extendatur, maximum vel minimum consequatur valorem.

Hic igitur variationes, quae singulis valoribus ipsius y tribuuntur, non omnes sunt arbitrariae, sed ita statuendae sunt, ut fiat $\delta U=0$, si quidem eius valor a termino $x=0$ usque ad $x=a$ extendatur. Tum vero etiam natura maximi minimiue postulat, ut secundum eandem extensionem sit, ut ante, $\delta U=0$.

72. Per methodum ergo ante expositam tam formulae U , quae debet esse communis, quam formulae U , quae maxima fieri debet vel minima, quaeratur variatio a termino $x=0$ usque ad terminum $x=a$ extendenda; atque relatio quaesita inter x et y ex coniunctione harum duarum aequationum $\delta U=0$ et $\delta U=0$ erit inuestiganda. At hae variationes ita expressae reperientur:

$$\delta U = f(A) dx \delta y + (B) \delta y + (C) \frac{d\delta y}{dx} + (D) \frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.}$$

$$\delta U = f(A) dx \delta y + (B) \delta y + (C) \frac{d\delta y}{dx} + (D) \frac{d^2\delta y}{dx^2} + \text{etc.}$$

vbi de membris a signo integrali liberis eadem sunt tenenda, quae supra iam observavi; ideoque relationem inter x et y quaesitam tantum ex membris integralibus derivari oportebit.

73. Hinc itaque binas sequentes consequemur aequationes :

$$\begin{aligned} (\mathcal{A})\delta y + (\mathcal{A})'\delta y' + (\mathcal{A})''\delta y'' + (\mathcal{A})'''\delta y''' + \text{etc.} &= 0 \\ (A)\delta y + (A)'\delta y' + (A)''\delta y'' + (A)'''\delta y''' + \text{etc.} &= 0 \end{aligned}$$

quarum priore assumptio variationum $\delta y, \delta y', \delta y''$ etc. conditioni communi praescriptae conueniens definitur, quae deinde in alteram introducta relationem quaesitam manifestabit. Omnes ergo variationes $\delta y, \delta y', \delta y''$ etc. praeter vnā, ut arbitrarie, spectari possunt, quippe quae vna ex priori aequatione est definienda. Iam vero euidens est, postquam vna ita fuerit sumpta, ut priori aequationi satisfiat, tum simul alteri satisfactum iri, si statuatur $(A) = n(\mathcal{A})$, sumendo pro n quantitatem quamcunque constantem.

74. Problema igitur propositum hac resoluetur aequatione :

$$\alpha(A) + \beta(\mathcal{A}) = 0$$

sumtis pro α et β quantitibus quibuscunque constantibus. Eadem autem solutio prodiiisset, si inter omnes omnino relationes inter x et y ea exquiri debuisset, unde formula $\alpha U + \beta \mathcal{U}$ maximum minimum ve valorem impetraret; ex quo simul intelligitur, binas formulas $\mathcal{U}$ et U propositas inter se permutari posse, eaque omnia, quae in Tractatu meo annotavi hinc multo magis fiunt perspicua. Simili enim modo res se habebit, si non vna formula $\mathcal{U}$ sed plures debeant esse communes; sicque stabilito *Calculo variationum* omnia huius generis problemata facillime et breuissime expediuntur.